

ΟΙ ΛΑΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ενούμα Ελις II 104—29

Όταν τον είδε ο Άνσαρ, η καρδιά του γέμισε χαρά.
 Φίλησε τα χείλη του, το σκοτιδιασμά του φυγε.
 «[Άνσαρ], μη μένεις βούβος· ανοίξε πλατιά τα χείλη σου.
 Θα παω και θα κάνω την επιθυμία της καρδιάς σου!
 [Άνσαρ], μη μένεις βούβος· ανοίξε πλατιά τα χείλη σου.
 Θα παω και θα κάνω την επιθυμία της καρδιάς σου!
 Ποιος σερνικός είν αυτός που σε καλέσε σ αυτή τη μαχη;
 [Δεν είναι παρα] η Τιαματ, μια γυναίκα, που πετάει σαν εσένα με σπλά!
 !Ω πατέρα μου! — δημιουργε, χαρού και τερψου!
 Το λαιμό της Τιαματ γρηγορά θα ποδοπατάς!
 !Ω πατέρα μου! — δημιουργε, χαρού και τερψου!
 Το λαιμό της Τιαματ γρηγορά θα ποδοπατάς!
 «Γιε μου [εσύ] που ξέρεις όλη τη σοφία,
 ηρέμησε [την Τιαματ] με το ιερό σου ξορκι.
 Με το αρ[μα] του κεραυνου προχωρά ολοταχώς.
 Από [μπροστά] της δε θα σε [διωξουν]. Στρέψε [τους] πίσω!»
 Ο κυριος [τερφθηκε] με το λόγο του πατέρα του.
 Με την καρδιά του ολοχαρή ειπε στον πατέρα του :
 «Δημιουργε των θεων, μοιρά των μεγαλων θεων,
 αν αληθινα εγω, εκδικητής σου,
 είναι να εξοντώσω την Τιαματ και να σώσω τη ζωή σας,
 καλέσε το Συμβούλιο, κηρύξε υπερτάτο το πεπρωμένο μου!
 Όταν συγκεντρωμένοι στο Ουμπσσυκίνα! θα καθέστε τερπωμένοι,
 ο λόγος μου, αντι για σενα, ας ορίσει τα πεπρωμένα.
 Αναλλάχτο θα είναι ο,τι φέρω σε υπαρέξη·
 ούτε ν ανακληθεί δε θα μπορεί ούτε ν αλλάξει η προσταγή των χείλιών μου».

Σημειώσεις

1. Ουμπσσυκίνα : Η αιθουσα του Συμβουλίου.
 — συνεχίζεται

Ινδιανοί — Κουακιουτλ

1

Νομίζα πως άλλος προκαλούσε τον καιρό του καπνός. Πάνω στη γη είμαι ο μόνος που κάνει να σηκώνεται πυκνός καπνός απ την αρχή ως το τέλος της χρονιάς για τις φυλές που προσκληθηκαν. Ο αντιπαλός μου πάλι τι θα πει, αυτός ο Αραχνογυναίκα; Τι θα καμωθεί πως κάνει παραπερα; Τα λογία αυτού του Αραχνογυναίκα τσα δεν πανε. Πως τίποτα κανό θα δώσει, πως χαλκούς θα σπάσει, πως θα δώσει πλούσιο γεύμα, δε θα καυχηθεί; Τα λογία του Αραχνογυναίκα τέτια θα ναι και γι αυτό εχετε προσώπα στεγνά και μουχλιασμένα, εσείς που στεχεστέ αν-τικρυ στο στομαχι των αρχηγών.

Τίποτα δε θα σας χορτάσει. Κι όμως κάποτε σας φερθηκαν τόσο αγρία, που εισα-στε για λυπήση. Ερετε πως θα μοιάζετε; Θα μοιάζετε με γερικό σκυλι και θα τεγτώσετε τα ποδιά σας όταν θυμώσω. Έτσι φερθηκαντε όταν εσπασα τους μεγάλους

χαλκούς, το Συννεφο και τον Που - δίνει - ντροπή. Στα πρόσωπα σας ριχνω τούτο, εσας που πάντα προσπαθούσα να νικήσω· εσας που σας κακομεταχειρίστηκα, που δεν τολμάτε να σταθείτε όρθιοι όταν τρώω· ο αρχηγός, που κι άνθρωπος αδυναμός κάνει ο,τι μπορεί να τον νικήσει...

2

Μην κοιτάτε γυρο, φυλές! Μην κοιτάτε γυρο, γιατί μπορεί να δούμε κατι που να μας πλήγωσει στο σπυδαίο σπιτι αυτού του αληθινα μεγάλου αρχηγού.

Μην κοιτάτε γυρο, φυλές! Μην κοιτάτε γυρο, γιατί μπορεί να δούμε κατι φοβερό στο σπυδαίο σπιτι αυτού του αληθινα μεγάλου αρχηγού. Το σπιτι του έχει το Τσονοκούο. Γι αυτό έχουμε μπουδιασει και να κουνήθουμε δε μπορούμε. Το σπιτι του διπλού μας αρχηγού, του αληθινα μεγάλου αρχηγού, παίρνει τη ζωή και την ανασσα μας.

Μην κάνετε καθολού θορυβό, φυλές! Μην κάνετε καθολού θορυβό, μήπως κατρακυλήσουμε μια πλαγία πλούτου από τον αρχηγό μας, το Κρεμάστο βουνό. (άλλος αρχηγός απαντάει:)

Είμαι εκείνος που γι αυτόν κατεβαίνει κι αυτός λύνει την κεδρινή δαρκα για τους αρχηγούς των φυλών. Μην βογγάτε, φυλές! Μην βογγάτε στο σπιτι του μεγάλου διπλού αρχηγού, που όλους τους κάνει να φοβούνται να πεθάνουν στα χερια του· που κανω στο σώμα του να ραντίζεται το αιμα αυτών που δοκιμάζουν να φανε στο σπιτι του διπλού αρχηγού, του αληθινα διπλού αρχηγού. Ένα μοναχα μ εξοργίζει, όταν αργα τρώει ο λαός και λίγο μοναχα από την τροφή που δίνει ο διπλός μεγάλος αρχηγός.

3

Ο λόγος που γελω ειν αυτός μοναχα, ο λόγος που γελω πάντα με κεινον που είναι φτωχός.

Είκαινος που κοιτάει ολογυρα δώθε και κειθε, ο σιωπητήρας, κεινος που δείχνει τον τοπο ολογυρα για τους προγονους του που ηταν αρχηγοι.

Οι μικροί,που δεν έχουν αρχηγούς προγονους, οι μικροί που δεν έχουν ονοματα να ρχονται από τους παππουδες τους. Οι μικροί που κανουν πολλων λογίων δουλειες, οι μικροί που σκληρα δουλευουνε, που κανουν λαθη, που από ασημαντους ερχονται τοπους στον κοσμο και που τώρα προσπαθουν να πανε σε ψηλούς τοπους·

ο λόγος που γελαω είναι πως ματαια μιλουν στον αρχηγό μου.

Μα δε δουλευει, ουτε το χει στο νου του διολού, ο πραγματικα μεγάλος, ο μεγάλος που η φωνη του είναι αληθινή·

συνεχίζει σαν άνθρωπος που παει από τη μια γενια στην αλλη, σαν άνθρωπος που νκι φτιασιμενος να θρσικεται με τον πραγματικο πατερα του στην ψηλοτερη τάξη, κεινος που μονος του ονομαστηκε Εχω - τροφή.

Γι αυτό γελαω, αυτός ο λόγος που γελαω πάντα, με κεινους που ορμανε στα κοιμάτια του χαλκού που ριχνονται στον αρχηγό μου.

4

Είμαι το μονο ψηλό δεντρο, ο αρχηγός εγω! Είμαι το μονο ψηλό δεντρο ο αρχηγός εγω! Εισαστε δω, ισα αποκατω μου, φυλές! Ειστε οι μικροί μου αδερφοί αποκατω μου, φυλές! Στη μεση καθεστε του πισω μερους του σπιτιου, φυλές! Σα φραχτής με περικυκλωνετε, φυλές! Ο Αητός σας είμαι, φυλές! Για χε α α γιε για!

Θελω να φερετε αυτον που σας μετραει οτι εχετε, φυλες, να δοκιμασει ματαια να μετρησει αυτα που ειναι να δωσει ο μεγαλος χαλκοφτιαχτης, ο αρχηγος. Για γιε α α!

Εμπρος, σηκωστε τον ανεφικτο στυλο του ποτλατς, γιατι ειναι αυτος το μονο χεντρο δεντρο, η μονη χοντρη ριζα των φυλων. Για γιε α α!

Τωρα ο αρχηγος μας μες στο σπιτι θα οργιστει και θα χορεφει το χορο της οργης. Ο αρχηγος μας θα χορεφει της μανιας το χορο. Τον αρχηγο μας θα υπομεινω, αυτον που συντομευει τη ζωη. Για γιε α α!

Μοναχα τον περιγελω, μοναχο τον χλευαζω αυτον που αδειαζει (: τα κουτια) μεσα στο σπιτι του, στο σπιτι του του ποτλατς, και στης προκλησης το σπιτι, που της πεινας ειν αιτια. Ολα τα σκευη του σπιτιου μεσα στο πιο μεγαλο σπιτι δρισκονται, στο σπιτι του αρχηγου μας. Για γιε α α!

5

Ετοιμαστειτε, αρχηγοι, γιοι των φυλων, να γινετε αντρες μου! Τον αντρα μου θα κανω αρχηγο μεγαλο απ τον πατερα μου, γιατι ειμαι αφεγτρα, χα χα αγια, χα χα αγια!

Εγω, η αφεντρα, θα γινω γυναικα σας, πρωτοι μες στων φυλων τους αρχηγους! Καθομαι σε χαλκους κι εχω πολλα ονοματα, προνομια που ο πατερας μου θα δωσει σ οποιον γινει αντρας μου, χα χα αγια, χα χα αγια!

Τη ζωη μου την υφανε η μητερα μου, τη ζωη που φορω σαν νοιαζομαι τα πιατικα, που σ οποιον γινει αντρας μου ο πατερας μου θα δωσει σαν πολλων λογιων τροφες θα δωσει στο γαμηλιο γευμα ο πατερας μου σ οποιον θα γινει αντρας μου, χα χα αγια, χα χα αγια!

Σημειώσεις

1—5. Τραγουδια «Ποτλατς». Το Ποτλατς ηταν μια μεγαλη γιορτη γυρο απ το στυλο ποτλατς, αρχικα τελετουργικη επιδειξη πλουτου με δωρα στους φτωχότερους. Τα τραγουδια του ηταν γεματα παθος. Στη γιορτη επιδεικνυονταν, σαν αποδειξη πλουτου, αντικειμενα που ειχαν αξια νομισματικη, συνηθως χαλκινοι δισκοι. (Το ιδιο γινοταν, λεει ο Ισοκρατης, στην αρχαια Ολυμπια: Η αποσταση ως τους Ινδιανους ειναι μικρη. Γιατι λοιπον να ειναι μεγαλη ως τους Νεοελληνες; Ποτε θα μπορεσουμε να δουμε την αρχαια Ελλαδα και τους Ελληνες της απλα, ανθρωπινα, μεταφραζοντας τους σε τωρινα ελληνικα — οπως το κανε ο Παλλης, εκατο κοντα χρονια πριν, με τη Λενιω του και τα καλυδια των Αχαιων στην Τροια, κι οπως το παν ο Σολωμος κι ο Βηλαρας; Γιατι η φυγη απ την πραγματικοτητα προς τις κατασκευες; Τι βουλευουν πια αυτα; Αν βαλουμε την Ελενη στο χωμα (η στην αγχاليا μας), τοτε μονο ειναι αληθινα ωραια).

Σωκρ. Α. Σκαρτσης